

der udkom en saadan Valglov under 28. September 1849 med friere Valgrets- og Valgbarhedsbestemmelser end dem, der gjaldt for Valgene til Altinget. Denne Forsamling indkaldtes til Møde i 1851. I selve Indkaldelsen hedder det, at det havde været Kongens Ønske, at Forsamlingen havde kunnet finde Sted allerede i 1850. „Men“, hedder det meget karakteristisk, „af Hensyn til Forhold, som derved maa komme i Betragtning, har vi dog maattet anse dette for mindre betimeligt“.

De Forhold, som gjorde det mindre betimeligt, var af ganske særlig Beskaffenhed. Stemningen blandt Islændingene var nærmest oprørsk. Grev Trampe, som var Stiftamtmand paa Island, havde indberettet om ophidset Stemning i Landet og svækket Respekt for Autoriteten, som gav sig Udslag i Demonstrationer overalt f. Eks. fra Befolkningens Side i Skagefjords Syssel mod Amtmanden i Nord- og Østantet Jonsson, fra Menighedens Side mod Præster, Spektakler i Reykjavik, der var saa udbredte, at endog Skoledisciplinene gjorde Oprør mod Rektor. Dette havde til Følge, at der ved kgl. Resolution af 16. Maj 1850 tillagdes Trampe en videregaaende Myndighed navnlig til at fjerne farlige Individuer fra bestemte Steder i Landet eller fra dette i det hele, til at suspendere og konstituere Embedsmænd og overhovedet til at træffe saadanne Foranstaltninger, som fandtes fornødne til at betrygge Landets Sikkerhed og til at vedligeholde Orden og Rolighed. Embedsautoriteten var nedbrudt, og derfor maatte den danske Krigsmagt ud. Et Detachment Soldater paa 25 Mand opsendtes efter Stiftamtmandens Ønske til Reykjavik i Sommeren 1851, men efter at Stiftamtmanden i et Aar saaledes havde haft Støtte af den danske Hær, kunde Detachmentet dog hjemsendes i Sommeren 1852. Grev Trampes Autoritet var da genoprettet ved Hjælp af de danske Bajonetter; saa vidt var vi overfor Island, at vi maatte sende Militær derop.

En Ordning af det statslige Mellemværende mellem Island og Danmark opnaaedes end ikke i Ly af de 25 Bajonetter. Der forelagdes i 1851 den islandske Nationalforsamling et Forslag, hvis § 1 satte Grundloven af 5. Juni 1849 i Kraft

for Islands Vedkommende og bestemte, at Island skulde sende fire Medlemmer til Folketinget og to til Landstinget. Islændingene stillede sig imidlertid afgjort uvillige overfor dette Forsøg paa at fastsætte Regler for, hvorledes Islands Deltagelse i den almindelige Lovgivning for det danske Rige skulde ordnes. Regeringsforslaget blev pure forkastet af Altinget, der saaledes eftertrykkelig viste, at Islændingene ikke ønskede at have nogen Del i nogen fælles dansk-islandsk Lovgivning.

Alligevel søgtes der ikke fra dansk Side nogen ny Udvej. Tanken om Fællesanliggender mellem Danmark og Island og Islændingenes Deltagelse i Rigslovgivningen gennem Repræsentanter i Rigsdagen fastholdtes vedblivende, for saa vidt det i et nyt Forslag, der af Regeringen blev forelagt Altinget i 1867, bestemtes, at Island foreløbig intet skulde bidrage til de fælles Udgifter, men saa længe heller ikke være repræsenteret i Rigsdagen. Bestemtere udtaltes dette i Loven af 2. Januar 1871 § 2: „saa længe Island ikke er repræsenteret i Rigsdagen“, udøver det ingen Andel i Lovgivningen med Hensyn til Rigets almindelige Anliggender og udreder heller ikke Bidrag til Rigets almindelige Fornødenheder. „Spørgsmaalet om Islands Repræsentation i Rigsdagen kan kun afgøres ved en baade af Rigets almindelige og Islands særlige Lovgivningsmagt vedtagen Lov“.

Islændingenes stādige Afvisning af Tanken om, at Island burde deltage i en fælles Lovgivning, blev i Danmark mødt med den Uforstand, som bestaar deri, at man stadig fastholder det formelle, men derimod slipper det reelle. Det fremgaar af Formuleringen i 1871, at man i Virkeligheden fra dansk Side havde skiftet Standpunkt, men blot ikke vilde erkende det. Man mente at kunne opretholde Sondringen mellem de fælles og de særlige Anliggender og dog tillægge den danske Rigsdag *alene* Lovgivningsmagten over Fællesanliggenderne, selv om og uagtet Island ikke var repræsenteret i Rigsdagen. Dette Standpunkt, som fremtraadte allerede i Paastanden om, at Grundloven havde Gyldighed for Island, men navnlig deri, at man paatvang Island Loven af 2. Januar 1871 mod dets Protest, lod sig kun opretholde, fordi man